

Sygn. akt IV Ua 39/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 maja 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Jacek Witkowski

Sędziowie : SO Katarzyna Antoniak (spr.)

SO Elżbieta Wojtczuk

Protokolant : st.sekr.sądowy Marzena Mazurek

po rozpoznaniu w dniu 26 maja 2015 r. w Siedlcach

na rozprawie

sprawy z wniosku B. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z udziałem zainteresowanego (...) S.A. z siedzibą w K.

o prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 17 października 2014 r. sygn. akt IV U 463/13

I. oddala apelację,

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na rzecz B. D. kwotę 60 (sześćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję.

Sygn. akt: IV Ua 39/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 17 października 2014r. Sąd Rejonowy w Siedlcach zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z 25 listopada 2013r. i przyznał ubezpieczonej B. D. prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy w wysokości 3 520 złotych odpowiadającej 5% uszczerbku na zdrowiu oraz zasądził od organu rentowego na rzecz ubezpieczonej kwotę 60 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Rozstrzygnięcie to było wynikiem następujących ustaleń i wniosków Sądu Rejonowego:

Decyzją z 25 listopada 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił ubezpieczonej B. D. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy wskazując, że z opisu okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy zawartych w protokole nr (...) wynika, iż w dniu 24 maja 2013r. ubezpieczona rozpoczęła

pracę w godzinie 10.00. W tym dniu ubezpieczona zajmowała się zarządzaniem sklepem, wyznaczaniem zadań dla pracowników oraz obsługą klientów sklepu. Około godziny 13.30 ubezpieczona prezentowała klientom narożnik (...). Podczas rozkładania mebla ubezpieczona poczuła silny ból kręgosłupa w odcinku lędźwiowym. W dniu 27 maja 2013r. ubezpieczona zgłosiła się do przychodni, gdzie stwierdzono dyskopatię. W ocenie organu rentowego zespół powypadkowy bezpodstawnie stwierdził, że bezpośrednią przyczyną wypadku było przeciążenie układu mięśniowo – szkieletowego, ponieważ uraz odcinka lędźwiowego kręgosłupa, którego wystąpienie w czasie wykonywania normalnych czynności wchodzących do zakresu czynności pracowniczych, nie stwarza podstawy do przypisywania temu zdarzenia cech wypadku przy pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczona wskazała, że o ile pewne cechy patologii występowały przed wypadkiem, to z pewnością fakt dźwignięcia narożnika spowodował ujemne następstwa zdrowotne. Wskazując na powyższe ubezpieczona reprezentowana przez pełnomocnika popierała odwołanie i wnosiła o przyznanie prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy ustalił, że ubezpieczona B. D. jest zatrudniona w (...) S.A. Sklepie (...) w S. jako kierownik. W dniu 24 maja 2013r. ubezpieczona rozpoczęła pracę o godzinie 10.00. W tym dniu zajmowała się zarządzaniem sklepem, wyznaczaniem zadań dla pracowników oraz obsługą klientów sklepu. Około godziny 13.30 prezentowała klientom narożnik (...). Podczas rozkładania mebla poczuła silny ból kręgosłupa w odcinku lędźwiowym. W dniu 27 maja 2013r. zgłosiła się do przychodni, gdzie stwierdzono dyskopatię. W wyniku opisanego zdarzenia ubezpieczona doznała urazu przeciążeniowego kręgosłupa L-S, co spowodowało długotrwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 5 %.

W przedstawionym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że odwołanie ubezpieczonej zasługiwało na uwzględnienie. Sąd wskazał, że zgodnie z art.3 ust.1 ustawy z 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. Nr199, poz.1673 ze zm.) za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych. Kwestią sporną między stronami było to, czy w przedmiotowej sprawie zaistniała przyczyna zewnętrzna wypadku przy pracy, a w konsekwencji, czy ubezpieczona nabyła prawo do jednorazowego odszkodowania z tego tytułu. W celu ustalenia powyższej kwestii Sąd zdecydował o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłych ortopedy i neurologa. I tak, ze sporządzonej przez biegłych opinii wynika, że w dniu zdarzenia ubezpieczona doznała urazu przeciążeniowego kręgosłupa L-S, który został wywołany przyczyną mieszaną ,tj. zmianami zwyrodnieniowo-dyskopatycznymi istniejącymi przed zdarzeniem oraz czynnościami fizycznymi wykonywanymi w dniu zdarzenia. Wywołało to u ubezpieczonej długotrwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 5 %. Opinia wykonana została w oparciu o analizę dokumentacji medycznej ubezpieczonej oraz badanie przedmiotowe i podmiotowe przeprowadzone przez biegłych. Opis tych badań znajduje się w aktach sprawy jako załącznik do opinii.

Sąd Rejonowy ocenił, że opinia biegłych, w tym opinia uzupełniająca są wiarygodne. Zostały one sporządzone zgodnie ze specjalistyczną wiedzą biegłych. Okazały się wyczerpujące, logiczne i przekonujące. Dlatego Sąd Rejonowy oddalił wniosek organu rentowego z 30 września 2014r. wskazując, że jak wynika z wyroku Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 1999r. (I PKN 20/99, OSNP 2000/22/807) „Potrzeba powołania innego biegłego powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii”. Sąd Rejonowy przypomniał również ugruntowany pogląd Sądu Najwyższego zawarty w uzasadnieniu uchwały składu siedmiu sędziów z 11 lutego 1963r. (w sprawie III PO 15/62, OSNCP 1963/10/215), w myśl którego przyczyną sprawczą – zewnętrzną – zdarzenia może być każdy czynnik zewnętrzny (tzn. nie wynikający z wewnętrznych właściwości człowieka), zdolny wywołać w istniejących warunkach szkodliwe skutki. W tym znaczeniu przyczyną zewnętrzną może być nie tylko narzędzie pracy, maszyna, siły przyrody, lecz również czyn innego osobnika, a nawet praca i czynność samego poszkodowanego. Tak więc za przyczynę zewnętrzną należy uznać zarówno działanie maszyny uszkadzającej ciało, jak i uderzenie spadającego przedmiotu, podźwignięcie się pracownika, niezręczny ruch jego ręki, powodującej uderzenie i jej uszkodzenie, jak wreszcie potknięcie się na gładkiej powierzchni i złamanie ręki. Dlatego okoliczność, że w powstaniu urazu dominującą

rolę – zdaniem organu rentowego – pełnił czynnik wewnętrzny jest bez znaczenia, skoro biegli stanowczo stwierdzili, że przyczyna zdarzenia była mieszana.

Z przedstawionych względów Sądu Rejonowy uznał, że zdarzenie z 24 maja 2013r. zostało spowodowane przyczyną zarówno wewnętrzną ,tj. zmianami zwyrodnieniowo–dyskopatycznymi, jak i zewnętrzną ,tj. czynnością samej ubezpieczonej w postaci rozkładania mebla w celu zaprezentowania go klientom. W tym stanie odwołanie ubezpieczonej zasługiwało na uwzględnienie.

Wysokość przyznanego odszkodowania wynikała z procentowego uszczerbku na zdrowiu i treści art.14 ust.9 w/ w ustawy oraz obwieszczenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 8 marca 2013r. w sprawie wysokości kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej (M.P. z 2013r., poz.164), zgodnie z którym obowiązuje kwota 704 złotych każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, co po przemnożeniu przez ustalony w sprawie procentowy uszczerbek na zdrowiu daje kwotę wskazaną w wyroku.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art.477¹⁴§2 kpc Sąd Rejonowy zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu uregulowaną w art.98§1 i 3 kpc w zw. z art.99 kpc, art.109 kpc i §12 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.) i na tej podstawie zasądził od organu rentowego na rzecz ubezpieczonej kwotę 60 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od powyższego wyroku złożył Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

- naruszenie przepisów postępowania ,tj. art.233§1 kpc poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów,
- naruszenie prawa materialnego, a w szczególności art.3 ust.1 ustawy z 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie tego przepisu i przyjęcie, że zdarzenie jakim uległa ubezpieczona w dniu 24 maja 2013r. było wypadkiem przy pracy.

Wskazując na powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Siedlcach do ponownego rozpoznania.

Ubezpieczona reprezentowana przez pełnomocnika wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie od organu rentowego na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. podlegała oddaleniu.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne i ocenę prawną dokonane przez Sąd pierwszej instancji, który prawidłowo ustalił, że zdarzenie, któremu uległa ubezpieczona w dniu 24 maja 2013 r. było wypadkiem przy pracy.

Z uzasadnienia apelacji wynika, że organ rentowy kwestionuje powyższe ustalenie podnosząc, że w sprawie brak jest przesłanek świadczących o przyczynie zewnętrznej zdarzenia. Zarzuca braki w opinii biegłych polegające na nieopisaniu przeprowadzonych badań podmiotowego i przedmiotowego. W ocenie apelującego skoro ubezpieczona już przed rozpatrywanym zdarzeniem cierpiała na zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne kręgosłupa to zgłaszane przez nią problemy zdrowotne nie miały związku z urazem doznany w dniu 24 maja 2013r.

W pierwszej kolejności wskazać trzeba, że Sąd Okręgowy uzupełnił postępowanie dowodowe o dowód z przesłuchania świadka N. W. oraz uzupełniającego przesłuchania ubezpieczonej. Zeznania świadka N. W. pracującej razem z ubezpieczoną potwierdzają, że w dniu 24 maja 2013r. ubezpieczona skarżyła się na ból pleców po tym jak rozłożyła meble przy klientach. Z kolei w uzupełniających zeznaniach ubezpieczona wyjaśniła, że do wypadku doszło w dniu 24 maja 2013r. (piątek), do lekarza zgłosiła się natomiast w dniu 27 maja 2013r. (poniedziałek), gdyż sądziła, że ból ustanie, ale ten zamiast ustępować nasilał się. W odniesieniu do zarzutu pod adresem opinii biegłych wskazać należy, że wbrew twierdzeniom apelującego opinia biegłych zawiera opis badania podmiotowego i przedmiotowego ubezpieczonej i opis ten znajduje się na k.30 akt sprawy. Co do tego, że ubezpieczona już przed zdarzeniem z 24 maja 2015r. cierpiała na zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne kręgosłupa wskazać trzeba, że okoliczność ta nie przesądza sama w sobie o tym, że zdarzenie z 24 maja 2013r. nie spełnia cech wypadku przy pracy. Jak wynika z orzecznictwa Sądu Najwyższego uraz zdefiniowany w art.2 pkt 13 w/w ustawy jako uszkodzenie tkanek ciała lub narządów człowieka wskutek działania czynnika zewnętrznego nie oznacza, że za wypadek przy pracy nie mogą być uznane zdarzenia, w których czynnik zewnętrzny tu - odruch pracownika przy dźwignięciu mebla powoduje nie tylko zmiany anatomiczne, ale i czynnościowe. Słowo uszkodzenie w definicji urazu nie ma bowiem jednego znaczenia i może się ono odnosić do nadwyrężenia lub naruszenia tkanki rozumianego jako pogorszenie stanu zdrowia pracownika (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 23 września 2014r. w sprawie II UK 558/13, Lex nr 1551478).

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art.3 ust.1 pkt 1 i art.11 ust.1 ustawy z 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zw. z art.385 kpc odwołanie organu rentowego oddalił.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął na podstawie art.98§1 i 3 kpc i §12 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.)